

Vergaderjaar 1991–1992 Nr. 158a

22 029

Regeling met betrekking tot de oprichting van de Stichting Exploitatie Nederlandse Staatsloterij en wijziging van titel II van de Wet op de kansspelen (Wet stichting Exploitatie Nederlandse Staatsloterij)

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR FINANCIËN¹

Vastgesteld 3 maart 1992

De leden van de vaste commissie voor Financiën hebben zich beraden op het voorstel van Wet Stichting Exploitatie Nederlandse Staatsloterij. Naar aanleiding daarvan formuleerden zij de hieronder volgende vragen en opmerkingen.

INLEIDENDE OPMERKINGEN

De leden van de fracties van **CDA**, **VVD** en **D66** hadden met instemming kennis genomen van het onderhavige voorstel. Zij waren van oordeel dat de Staatsloterij in de gelegenheid moet worden gesteld haar eigen positie op de markt van het kansspel minstens veilig te stellen. Bovendien past verzelfstandiging goed in het te voeren dereguleringsbeleid. Teneinde bij de waardering van dit voorstel een goed oordeel te kunnen vormen over de feitelijke omstandigheden waarin de loterij moet gaan functioneren, vroegen de leden van de fracties van de **VVD** en **D66** een actualisering te geven van de cijfers die in de Memorie van Toelichting worden gegeven van de omvang van het totaal aan uitgaven van Nederlanders aan kansspelen. De gegeven cijfers dateren uit het jaar 1987.

Welk deel vindt hierbij plaats via het girale netwerk?

De leden van de fracties van **PvdA** en **SGP** hadden met gemengde gevoelens kennis genomen van het voorstel. Met enige weemoed namen de leden van de **PvdA**-fractie afscheid van een van de oudste staatsinstellingen. Zij vonden het argument dat organiseren van een loterij geen kerntaak is, evenwel voldoende om tot privatisering te besluiten.

De overwegingen daarvoor die op blz. 6 van de Memorie van Toelichting worden gegeven, vonden zij uiterst zwak. Is het niet zo dat, als de bestaande Wet op de kansspelen te weinig mogelijkheden biedt, een wijziging van die wet meer voor de hand had gelegen?

De leden van de fractie van de **SGP** vroegen zich daarentegen af op welke wijze verzelfstandiging van de Nederlandse Staatsloterij zich

¹ Samenstelling: Boorsma (CDA), (voorzitter), Van Dijk (CDA), Stevens (CDA), mw. J.H.B. van der Meer (PvdA), Schinck (PvdA), Schuyer (D66), Vis (D66), Van Graafeiland (VVD), Hilarides (VVD), De Boer (Groen Links), Barendregt (SGP), Schuurman (RPF), Veling (GPV).

verenigen laat met het feit dat de regering de Staatsloterij desalniettemin als een onderdeel van de publieke zaak blijft beschouwen.

Valt het drijven van een commerciële onderneming – wat de taak van de Stichting toch zal zijn, te rekenen tot de kerntaken van de overheid?

Redenen voor verzelfstandiging

De leden van de **PvdA**-fractie hadden weinig begrip voor het argument dat de staatsloterij een onderdeel van het ministerie van Financiën is waardoor er te weinig flexibiliteit in het management kan zijn. De indieners adstrueerden deze stelling met het feit dat de Staatsloterij zich vanwege deze omstandigheid moet houden aan de taakstelling van de afslanking van het overheidsapparaat.

Men mag er evenwel vanuit gaan dat bij het formuleren van de taakstelling rekening wordt gehouden met de aard van de verschillende onderdelen van een ministerie en dat de taakstelling meer is dan de uitkomst van een wiskundige oefening. Kan de bewindsman dit argument verduidelijken?

Vervolgens verwezen deze leden naar de opmerking op bladz. 1 van de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer, dat het staatslot een uniek produkt is. Zou de staatssecretaris deze karakteristiek nog eens nader willen uitwerken? Schuilt het unieke in het feit dat de organisator een overheid is of in het prijzensysteem?

Als het eerste waar is, rijst de vraag of privatisering dan geen afbreuk doet aan dat unieke karakter. Als het antwoord meer in de richting van de tweede suggestie gaat, wilden deze leden weten waarom niet met een wetwijziging is volstaan.

Deze leden vroegen op welke wijze de bepaling, art. 2, lid 2 zich verhoudt tot de Europese regelgeving en of bij de Europese Commissie is nagegaan of de verlening van een vergunning voor de staatsloterij niet in strijd is met de Europese concurrentie-wetgeving?

Een achterliggend argument voor de privatisering is de versterking van de positie van het staatslot op de markt van de kansspelen waardoor de goklust wat beter kan worden gekanaliseerd.

Op zichzelf onderschreven deze leden deze doelstelling, maar zij bleven problemen houden met de redenering dat de overheid pogingen doet mensen van meer risicovolle spelen af te houden door zelf een attractiever aanbod aan spelen aan te willen bieden en mensen in de verleiding te brengen nog meer geld te besteden aan het spelen in een loterij met nog steeds merendeels nieten.

In dit verband vroegen zij ook hoe het inmiddels door het kabinet ingediende wetsvoorstel, dat de introductie van krasloten mogelijk moet maken, past in deze beleidsdoelstelling.

De leden van de fractie van de **SGP** vroegen of – indien de uitkomsten van de Staatsloterij voor de overheid onmisbaar zijn – niet met een bijzondere vorm van belastingheffing terzake van loterijen had kunnen worden volstaan.

Debitanten en collecteurs

In de Memorie van Toelichting zagen de leden van de **PvdA**-fractie de bezwaren opgesomd die verband houden met de status van bijzonder ambtenaar van de debitanten en collecteurs.

Wie daarvan kennis neemt, vraagt zich af waarom die beperkingen nu pas als een knelpunt worden opgevoerd, terwijl zij die status kregen als gevolg van een rechterlijke uitspraak in 1974.

De leden van de vaste commissie hadden kennis genomen van de aan haar gerichte brief van de secretaris van de Nederlandse Vereniging van Debitanten der Staatsloterij van 7 februari 1992¹.

Zij vroegen de bewindsman op de argumenten in deze brief in te gaan en daarop commentaar te geven.

De leden van de fractie van de **PvdA** vroegen in het antwoord op de vorige vraag onder meer aandacht te geven aan de volgende vragen:

- Is al verdere uitvoering gegeven aan de motie Van Rijn-Smits?
- Is het juist dat de debitanten de voorkeur geven aan de werknemers-status?
- Wat is de reactie van de staatssecretaris op de stelling van de debitanten dat het onderbrengen van de Staatsloterij in de SENS niet budgettair neutraal verloopt, omdat zij over de dienstverlening ook BTW moet betalen, terwijl daarmee bij verhoging van de provisie van een gulden naar f 1,28 geen rekening zou zijn gehouden?
- Is de staatssecretaris bereid – veronderstellende dat het probleem van de BTW over de dienstverlening nog niet is opgelost – de provisie alsnog aan te passen of de vrijstellingsregeling voor diensten voor tussenpersonen ook voor verkopers van staatsloten van toepassing te verklaren?

De leden van de fractie van de **VVD**, daarin bijgevalen door de leden van de fractie van **D66**, stelden vast dat bij de behandeling van dit wetsvoorstel aan de overzijde uitvoerig gesproken is over de (rechts)positie van de debitanten. Heeft het door de staatssecretaris aangekondigde overleg reeds plaatsgevonden? Zo ja, wat zijn de resultaten van dit overleg?

De aan het woord zijnde leden gaan er vanuit dat de (rechts)positie van de debitanten in goed overleg wordt geregeld.

Samenhang Staatsloterij, Nationale Instantloterij, Sporttotalisator

De leden van de fractie van de **VVD** stelden met de leden van de fractie van **D66** vast, dat de commissie Van Aardenne destijds heeft bepleit te komen tot een fusie van de Staatsloterij, de SNS en ALN/Sufa om te komen tot een bundeling van krachten van de niet-risicovolle kansspelen in ons land. Dit was naar het oordeel van de aan het woord zijnde leden een goed voorstel. Ziet de staatssecretaris – wellicht op termijn – nog mogelijkheden om tot verdere samenwerking te geraken?

Hoe schat de staatssecretaris de mogelijkheden in voor de Staatsloterij om op de Europese markt te opereren? Zijn er op dit gebied nog recente ontwikkelingen te melden?

Bij de behandeling aan de overzijde is gesproken over de mogelijke samenhang met andere in behandeling zijnde wetsvoorstellen op het gebied van de kansspelen (SNS en instantloterij).

Op welke termijn zal behandeling hiervan plaatsvinden en kan de staatssecretaris aangeven in hoeverre er wel of geen samenhang is met het onderhavige wetsvoorstel?

¹ Deze brief is ter inzage gelegd op het Centraal Informatiepunt onder griffie-nummer 107067.

De leden van de fractie van **D66** vroegen de bewindsman in te gaan op de brief van 3 februari 1992 die de commissie ontving van de Stichting de Nationale Sporttotalisator¹.

De voorzitter van de commissie,
Boorsma

De griffier van de commissie,
Van der Putten

¹ Deze brief is ter inzage gelegd op het Centraal Informatiepunt onder griffie-nummer 107006.